

Rejstřík:

2 – Úvod

3 – Generální koncept linky – Voda

4 – Koncept unikátních prvků linky – analýza a historie

8 – Inspirace

9 – Použitá literatura

10 – zpracování zastávek

Úvod

Projekt si bere za cíl zpracování zastávek autobusové linky č.18. Zpracování předchází analýza která zkoumá unikátní a společné prvky všech zastávek, ze kterých je pak vytvořen koncept. Zásadní ideou při tvorbě celého projektu je myšlenka: Autobusové zastávky jsou místa setkávání všech věkových a zde i sociálních vrstev obyvatelstva daných oblastí. Většinou se jedná o jediné místo, kde jsou spolu tito lidé delší dobu, kde se jen nepotkají. Zastávky jsou vždy na hlavní trase každou oblastí a jsou tak v jejich centrech či hned vedle nich, proto je třeba aby nebyly zpracovávány unifikovaně. Zastávky mohou reflektovat danou oblast a skrze reflexi ji doplňovat či nově definovat. Původ této ideje je pak zřejmý v sekce Inspirace této práce.

Aby bylo jasné, kde je třeba udělat přístřešek pro čekající a kde ne, chtěl jsem sehnat statistiky čekajících lidí na všech daných zastávkách. Avšak ani Dopravní podnik města Liberce, ani technické služby města liberce, které mají na starost provoz a údržbu zastávek žádné statistiky nevedou z důvodu že jsou linky liberecké MHD stálé a rezidenti v oblastech nijak zásadně neubývají, maximálně přibývají. Pokud se tak děje, dopravní podnik začne dostávat od rezidentů dopisy a tehdy buď vyrobí novou linku, nebo stávající posílí. Jelikož je autor již 20 let rezidentem jedné z oblastí zastávek a bere v potaz i pozorování několika dalších rezidentů z různých částí linky, je jejich sledování a závěry dostatečné. Situace se má následovně - od zastávky č. 1 (Terminál MHD) do zastávky č. 4 (Tržní nám.) lidé nastupují v jakémkoliv počasí, přístřešek je zde tedy potřebný. Od čísla 5 do 16 spíše vystupují a pokud nastupují, jedou zrovna do hor a to se neděje nikdy, pokud je zrovna špatné počasí. Přístřešky v této části trasy tedy není třeba budovat. Opačná situace nastává v opačném směru, tedy z č. 16 (Rudolfovo) do č. 1 (terminál MHD), kde na všech zastávkách v průběhu dne/roku nastupují lidé potřebující přístřešek. Výjimku tvoří zastávky č.11 a č.13., kde nastupuje během dne v průměru do 5 lidí. Samotná existence těchto zastávek je třeba ale bylo by naddimenzované zde stavět přístřešky. Druhou výjimku tvoří zastávka č. 10, kde nelze na dané straně zbudovat kvůli nedostatku místa ani malý přístřešek ten je tedy řešen na druhé straně. Zastávky č.1 - č.3 a zastávka č.4 – směr dolů) sdílí svůj prostor spolu s jinými autobusovými linkami, byl by tedy nesmysl zpracovávat tyto zastávky podle konceptu platného pro unikátní prvky linky č. 18. Tyto zastávky proto nebudou zpracovány.

Tato pozorování jsou důležitá, jelikož koncept zastávek pracuje hlavně právě s přístřešky. Nemělo by smysl zpracovávat místa, kde lidé jen vystoupí a hned odchází, kde ani nejsou duchem přítomni. Má ale smysl detailně zpracovávat místa, kde lidé nějakou dobu čekají, potažmo musí kvůli počasí či jiným vlivům využít přístřešku.

Zastávky mají 2 linie konceptu. První obecná je platná pro spojení všech zastávek, dává všem zastávkám společný základní tvar. Druhá linie konceptu se zaměřuje na každou zastávku zvlášť, analyzuje dané místo, jeho okolí, vybírá si unikátní prvky a podle toho pak určuje hlavní charakter zastávky.

Generální koncept linky

Pro sjednocení všech zastávek bylo nutné najít společný prvek všech zastávek, potažmo celé autobusové linky. Linka se otáčí okolo kopce „Žulový vrch“, na kterém se v minulosti i současnosti provádí těžba liberecké žuly. Žula se proto na jednotlivé zastávky používá, ale jelikož v podstatě celý Liberec leží na žulovém podloží, nejedná se o prvek, který by byl unikátní jen pro tuto linku. Navíc je žula příliš konkrétní na to, aby se mohla dále slučovat s unikátními prvky jednotlivých zastávek. Tuto podmínku ale splňuje prvek vody, který se vyskytuje u každé zastávky. Převážně se jedná o samotný tok Černé Nisy, ale i četná prameniště, překryté potoky, „zázračnou studánku“ či větší vodní plochy – tzn. Přehrada a rybníky.

Jelikož je hlavním konceptem unikátnost jednotlivých míst, prvek vody musel být do základního tvaru a materiálů zastávky zpracován tak, aby na sebe nepoutal příliš pozornosti a nezastiňoval tak hlavní koncept zastávky (unikátnost každé jednotlivé zastávky). V potaz byla brána i možnost zpracování všech zastávek tak, aby reflektovaly pouze vodní prvky. To bylo pak zavrženo z toho důvodu, že to co každé místo dělá zajímavým není vždy voda a toto zpracování by pak upozorňovalo na minoritní jev. Z důvodu přirozeného propojování dvou základních konceptů bylo nutné si uvědomit vlastnosti vody a to jak fyzikálního charakteru, tak charakteru mytologického. Dále pak tato analýza posloužila ke konkrétnímu řešení několika míst, kde vodní prvky jsou zároveň unikátními pro dané místo.

1. Fyzikální vlastnosti vody

Molekula vody je spojením dvou atomů vodíku a jednoho atomu kyslíku. Propojení vzniku a udržování života se pohybuje při teplotách, ve kterých je voda v kapalném stavu, což je velmi malé teplotní rozmezí. Voda má tři stavy: plyn-pára, kapalina-voda a pevné skupenství – led, sníh. Je lehce modré barvy (zřetelně zejména na ledovcích) dále je pak průhledná, průsvitná, reflexní, tvárná, chladná (chladnější než vzduch či země), mokrá. Dobře šíří zvuk a elektřinu. Spojuje se také s cirkulací, bouřkou-blesky, echem, vlnami, přílivem a odlivem a tedy i s působením měsíce.

2. Voda v náboženství a mytologii

Obecně má voda v náboženstvích charakter očišťujícího prvku. V západním světě (v křesťanství) je tento rituál znám jako křest, podobně jsou známy tyto očišťující rituály také v Islámu, Judaismu, Hinduismu, Šintoismu, dalších náboženstvích a některých filozofiích jako např. v Taoismu. Prvek duševní očisty je ale v rituálu všude stejný.

Ve starověkých náboženstvích Sumeru a Egypta byla voda spojena s plodností, mateřstvím a dětmi. To je zapříčiněno tím, že v těchto jinak nehostinných pouštních zemích to byly řeky (Nil, Eufrat a Tigris), které sem přinášely život. V některých asijských zemích je voda symbolem jak života, tak smrti. A čím dále na sever, tím je voda spojována se smrtí a destrukcí. To je zejména znát v nordické a Inuitské mytologii, kde je mnoho bohů spojeno s bouřemi, chladem, vlnami a smrtí obecně.

Jak v asijské, tak v Evropské mytologii je vodní tok chápán jako místo, které k sobě přitahuje nadpřirozeno a je nevhodné pro lidský život. Starý evropský mlýn byl vždy místem,

ve kterém se usídlila strašidla či čerti. I když Feng Šuej nepatří ani k mytologii, ani k náboženství, vodní toky jsou pro něj kvůli proudění čchi energie neobyvatelné.

Další vlastnosti spojované s vodou a mytologií jsou: ryby, proroctví, cirkulace, nebezpečí či jaro.

Koncept unikátní prvků

Počátečním impulzem pro výběr právě této trasy autobusu byla rozmanitost jednotlivých míst jdoucích z centra města, přes jeho okrajovou část, pláň, les až do horské vsi až k samotnému vstupu do Jizerských hor. V další části rozeberu specifika, historii a budoucnost jednotlivých zastávek. Řešení vyplývající z této analýzy jsou v digitální podobě na přiloženém cd.

Analýza jednotlivých zastávek

1) Fűgerova – nádraží MHD

Vodní prvky: zakrytý Harcovský potok

Unikátní prvek: Dům U Zeleného Stromu

Terminál byl otevřen roku 1996. Je obklopen obchodními centry z počátku 21. Století. Dům U Zeleného stromu je pak z roku 1792, opraven 2009.

2) Šaldovo náměstí

Vodní prvky: směrem na Benešovo nám jsou od roku 2009 vodotrysky, které zde byly v období komunismu, na místě OC Plaza býval v 90. letech rybník s lekníny

Unikátní prvky: liberecký zámek, Neoklasicistní Česká spořitelna, nejhorší křižovatka v Liberci – Šaldovo náměstí, Grandhotel Zlatý Lev

3) náměstí Dr. Edvarda Beneše a Sokolská U Zdi

Vodní prvky: kašna se sochou Neptuna, Meteorologická budka

Unikátní prvky: zastávka U Zdi od Davida Černého, radnice, divadlo F. X. Šaldy, Knihovna, bývalá synagoga, pošta

4) Tržní náměstí

Vodní prvky: překrytý Jizerský potok, bazén, fontána, socha kapky u bazénu

Unikátní prvky: - stejné jako vodní prvky

Toto místo je přechodem mezi městem jak tomu napovídá zástavba na jižní straně a příměstskou částí – vily na severní straně. V Roce 1902 byly na Jizerském potoce postaveny městské lázně, ty se ale časem staly nedostačujícími a proto níže po toku v oblasti tržního náměstí roku 1985 začala první část výstavby plaveckého stadionu. Původně zde bylo údolí, ve kterém se nachází budova bazénu. Stejně jako socha kapky Libereckých výtvarníků O. Polívky aj. Lukáše. Současně se stavbou bazénu se upravilo celé tržní náměstí – terén údolí se vyrovnal, Jizerský potok byl překryt a na daném místě vzniknul park s fontánou od V. Veselého.

5) Žižkovo náměstí

Vodní prvky: nedaleký nepojmenovaný potok

Unikátní prvky: náměstí, které tu není

Po první světové válce byly parcely mezi dolními a horními kasárnami schematicky geometrovským způsobem rozdělena ulicemi obíhajícími polokruhovitě okolo prostorného náměstí pojmenovaného po Albrechtu Dürerovi. Okolo byly vystaveny vilové domky klasické poválečné architektury ale vynikající kvality. Podle původního plánu měla severní část náměstí uzavírat vchod se secesní věží kasáren (1912), na kterou mířil hlavní chodník náměstí. Po vyčerpání všech stavebních ploch v okolí došlo město k unikátnímu řešení a plochu náměstí dodatečně rozparcelovalo. Ve 30. letech zde byly postaveny 3 domy s vnitřním dvorkem. Ze zamýšleného velkolepého náměstí tak zůstalo jen rozšíření ulice Generála Píky a jeho obvodový tvar.

6) Baltská

Vodní prvky: nedaleký bezejmenný potok a malá vodní plocha

Unikátní prvky: kasárna vojska protichemické ochrany

Tato příměstská část má oproti ostatní vilové zástavbě předešlých zastávek okolo sebe relativně velkou koncentraci obytných domů s více bytovými jednotkami z období 1. Republiky a komunismu. Kasárna z roku 1912 byla původně navržena pro dělostřelce. V roce 1952 se začala odvíjet historie dnes 31. Brigády protichemické a biologické ochrany mající ve svém znaku hydru dštící oheň. Vzhledem ke svému zaměření, vysoké profesionalitě (brigáda je nejlepší protichemickou jednotkou v NATO) a neustálé hrozbě teroristických útoků není pravděpodobné, že by byla tato část vojska zrušena

7) U Trianglu

Vodní prvky: prameniště nepojmenovaného potoka

Unikátní prvky: Škola pro sluchově postižené děti, lipová alej, větrné pláně

Škola byla zbudována mezi lety 1984-87. Lehce připomíná svou stavbou severskou architekturu. Její počátky v Liberci ale spadají už do roku 1955. Jsou zde sloučeny tři typy škol – mateřská, základní a zvláštní základní škola. Okolí školy a zastávky je zastavěno vilovými domy z počátku 90. Let až současnosti.

8) U Pramenů

Vodní prvky: Četná prameniště (od toho název U Pramenů)

Unikátní prvky: Vjezd do lomu, boží muka u tří lip, staré sluneční lázně

V současnosti zde probíhá výstavba obytných domů s více byty, na které bude navazovat v další fázi ještě více obytných domů na přilehlých polích. V současnosti jsou zde tři autobusové zastávky okolo ostrůvku se stromy. To se ale v průběhu několika let změní (přibližný plán změn je přiložen na cd), proto nelze počítat se současným stavem, ale se stavem který teprve nastane, tj. tři zastávky se redukují na dvě a budou na jiných místech než dosud. I v širším okolí je plánovaná rozsáhlá vilová výstavba.

9) U Transformátoru

Vodní prvky: prameniště a dva rybníky níže po svahu

Unikátní prvky: zahrádkářská kolonie, výhled na Krásnou studánku

Poměrně rozsáhlá zahrádkářská kolonie je jednou z posledních v Liberci, je dobře udržovaná s dobrým výhledem na Krásnou studánku.

10) **Blanická**

Vodní prvky: „zázračná studánka“

Unikátní prvky: kaplička U Obrázku, komunistický vojenský bunkr

Ač se nejedná o unikátní prvky jednotlivě, stojí za zmínku, že na místě zastávky je také otočka autobusu, několik garáží, transformátor a sběrné popelnice pro tříděný odpad. Pozoruhodná je tedy koncentrace těchto nechtěných ale potřebných prvků na jednom místě.

Poblíž studánky býval odedávna zavěšen prostý malovaný mariánský obraz, roku 1807 nechal u studánky rychtář Georg Wöber postavit kříž ve formě [kalvárie](#) jako poděkování za své uzdravení. Skutečného věhlasu však studánka dosáhla o 10 let později, když se u ní při pouti údajně uzdravil slepý chlapec z [Raspenavy](#). V roce 1833 pak dal Wöber podél cesty ke studánce zbudovat [křížovou cestu](#) a vysázet kaštanovou alej. Kříž i obě sochy u studánky – sv. Jiří a Marie – byly roku 1862 renovovány libereckým malířem Adolfem Burianem. Obec Ruprechtice do té doby neměla vlastní kostel, proto bylo logické ho vybudovat zde. Roku 1907 byl kostel dokončen dle návrhů [Maxe Kühna](#) a Heinricha Fanty.

Nedaleký vojenský bunkr byl zbudován v období komunismu a měl sloužit jako pozorovatelná Liberecké kotliny v případě bombardování západními vojsky.

11) **Kateřinky křížovatka**

Vodní prvky: Černá Nisa, starý vodní náhon

Unikátní prvky: nedaleká vyhlídka Jezdec

Jezdec byl kdysi strážní hrádek údajně obývaný loupeživými rytíři. Legenda praví, že jednoho dne na hrádek zaútočily sedláci z Ruprechtic a celý ho vypálily. Má se za to, že vůdce loupežníků dělal černou magii a před sedláky skočil na svém pekelném koni do kotliny pod hrádkem a ujel. Legenda též praví, že kůň po sobě ve skále zanechal otisk rozžhaveného kopyta.

Údolí Černé Nisy – platí i pro další zastávky až po Rudolfov elektrárna - Voda byla základním impulsem, který přivábil továrníky, podnikatele a továrny do údolí. První - ještě dílničky a malé manufaktury začaly vznikat v této lokalitě již na

konci 18. století a vždy je pohánělo mlýnské vodní kolo, které se postupně vyvinulo v Bánkiho turbinu, jejíž hlavní výhoda spočívala v úspoře místa - až později se začaly využívat dodnes používané "Francisky" a "Kaplanky". Peltonova vysokootáčková turbína je použita jen ve špičkové vysokotlaké elektrárně Rudolfov, která byla postavena v roce 1928.

Směrem do údolí, přes obce Rudolfov, Kateřinky, Ruprechtice a Stráž nad Nisou, stojí takřka s matematickou přesností na každých šesti až osmi metrech převýšení toku továrna, či stála alespoň dílna. Díky velké členitosti terénu byla technologie vedení vody lokálně velmi náročná. V některých místech bylo nutné zřídit akvadukty, v jiných zase podzemní mimoúrovňové křížení. Jediný funkční akvadukt se nachází právě u továrního objektu číslo popisné 91, který převádí vodu k další továrně a nachází se přibližně 5 metrů nad úrovní hladiny Černé Nisy. Vodní továrny byly časem převálcovány továrnami s novou a lepší technologií na přístupnějších místech. Časem tedy všechny buď zpusťly nebo byly počaty využívány jako sklady.

12) Kateřinky učňovská škola

Vodní prvky: 2m vzdálená Černá Nisa

Unikátní prvky: Kateřinské SOU a SŠ

Škola má učňovské obory zaměřující se na truhlářství, řezbářství a čalounictví. Dále je zde pak střední škola designu nábytku.

13) Kateřinky učiliště

Vodní prvky: Černá Nisa

Unikátní prvky: vodní dílo, Akvadukt

Název zastávky je značně zavádějící. Sice zde je jedna budova učňovské školy, ta je však zřídka kdy využívána. Je zde pouze jedna funkční továrna, poslední funkční akvadukt a cca. 2 stálí rezidenti pokročilého věku kteří kupodivu autobus využívají.

14) Rudolfov elektrárna

Vodní prvky: spojení Rudolfovského potoka s Černou Nisou, vodní elektrárna a malá přehrada

Unikátní prvky: - viz. Vodní prvky + vstup do Jizerských hor

Přehrada byla postavena roku 1928. Zdejší elektrárna je stále funkční, jedná se o technickou památku. K elektrárně vede vysokotlaké potrubí od vodní přehradě na Černé Nise (známa také jako Bedřichovská přehrada), což je cca 3,5 km odsud.

15) Rudolfov hasičská zbrojnice

Vodní prvky: potok, Hasičská zbrojnice

Unikátní prvky: horská ves, hotel Rudolfov

Obec Rudolfov vznikla v roce 1657. Původně se zdejší obyvatelé živil jako dřevorubci a uhlíři. Později zde vzniknul panský mlýn, ten ještě později zapříčinil vznik dvou malých továren. Profesní skladba obyvatelstva byla na ves klasická. Mimo jiné se lidé začali živit těžbou žuly. 1869 zde vzniká první škola, která se roku 1898 rozšiřuje. Počátkem 20. Století zde průmysl upadá a obec se stává rekreační zónou. Tento stav setrvává i v období komunismu. Roku 1993 je již mnoho let nefungující škola přestavěna na hotel Rudolfov. Hasičská zbrojnice již není využívána.

16) Rudolfov

Vodní prvky: prameniště Rudolfovského potoka

Unikátní prvky: Česká chalupa, hřbitov, spojení cest, vstup do Jizerských hor

Malý hřbitůvek vzniká roku 1900. Jizerská chata (dnešní Česká chalupa) vznikla za první republiky a zvyšovala zájem turistů o místo.

Inspirace

Zásadní inspirací pro tuto práci byly street-artoví umělci Banksy, C215, Shepard Fairley (Obey The Giant), Swoon a další méně známí umělci. Ve většině případů tito umělci vychází z daného místa a jejich dílo pak zapadá do celkového kontextu oblasti, vhodně ho esteticky doplňuje. Díky těmto dvěma aspektům je nejen tolerováno místní komunitou, většinou se stane, že ta ho vezme za své a je na něj hrdá.

Dále jako inspirace sloužila zastávka na této trase od Davida Černého „Hostina obrů“. Která taktéž zapadá do historického kontextu daného místa.

Poslední složkou inspirace byla architektura a design 20 a 21 století organických a minimalistických forem. Za všechny architekty a designery uvádím Zahu Hadid, která na toto dílo měla pravděpodobně největší vliv.

Použitá literatura:

Liberec minulosti a současnosti / Svatopluk Technik, Vladimír Ruda /Severočeské nakladatelství /1980

Liberec / Jan Kabíček, Ladislav Ovsík, Jan Pikous / Severočeské nakladatelství/1977

Liberecké domy Hovoří II / Svatopluk Technik / 1993

Liberecké domy Hovoří III / Svatopluk Technik / 1995

Liberecká náměstí / Svatopluk Technik / 1996

[\[http://www.spsn-lbc.cz/index.htm\]](http://www.spsn-lbc.cz/index.htm)

[\[http://www.technickepamatky.cz/\]](http://www.technickepamatky.cz/)

[\[http://www.wikipedia.org/\]](http://www.wikipedia.org/)

Speciální poděkování

Arch. Pavlu Novákovi – rezident obce Rudolfov za poznatky o obci

Ing. Urbanu Ocilkovi – za poskytnutí plánů přestavby vilové části okolí zastávky U Pramenů

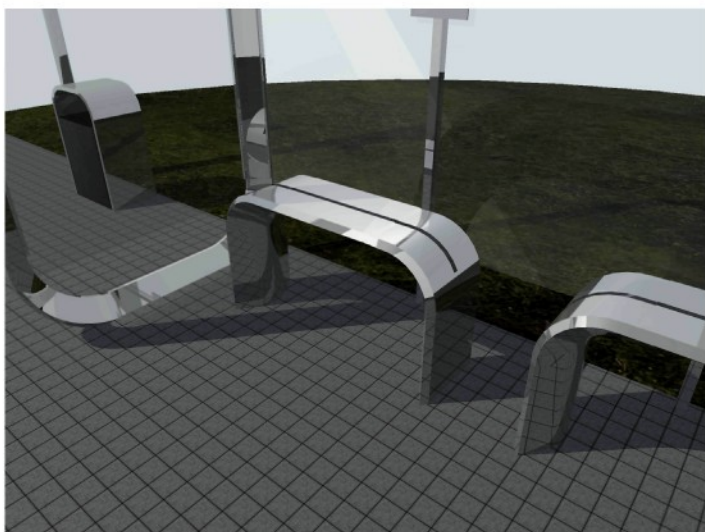
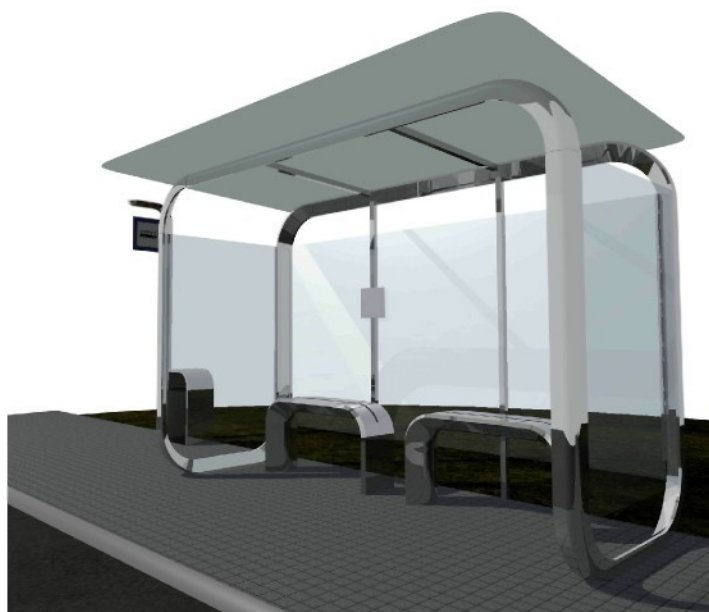
Ing. Petru Slukovi – za konzultaci z oblasti materiálového inženýrství

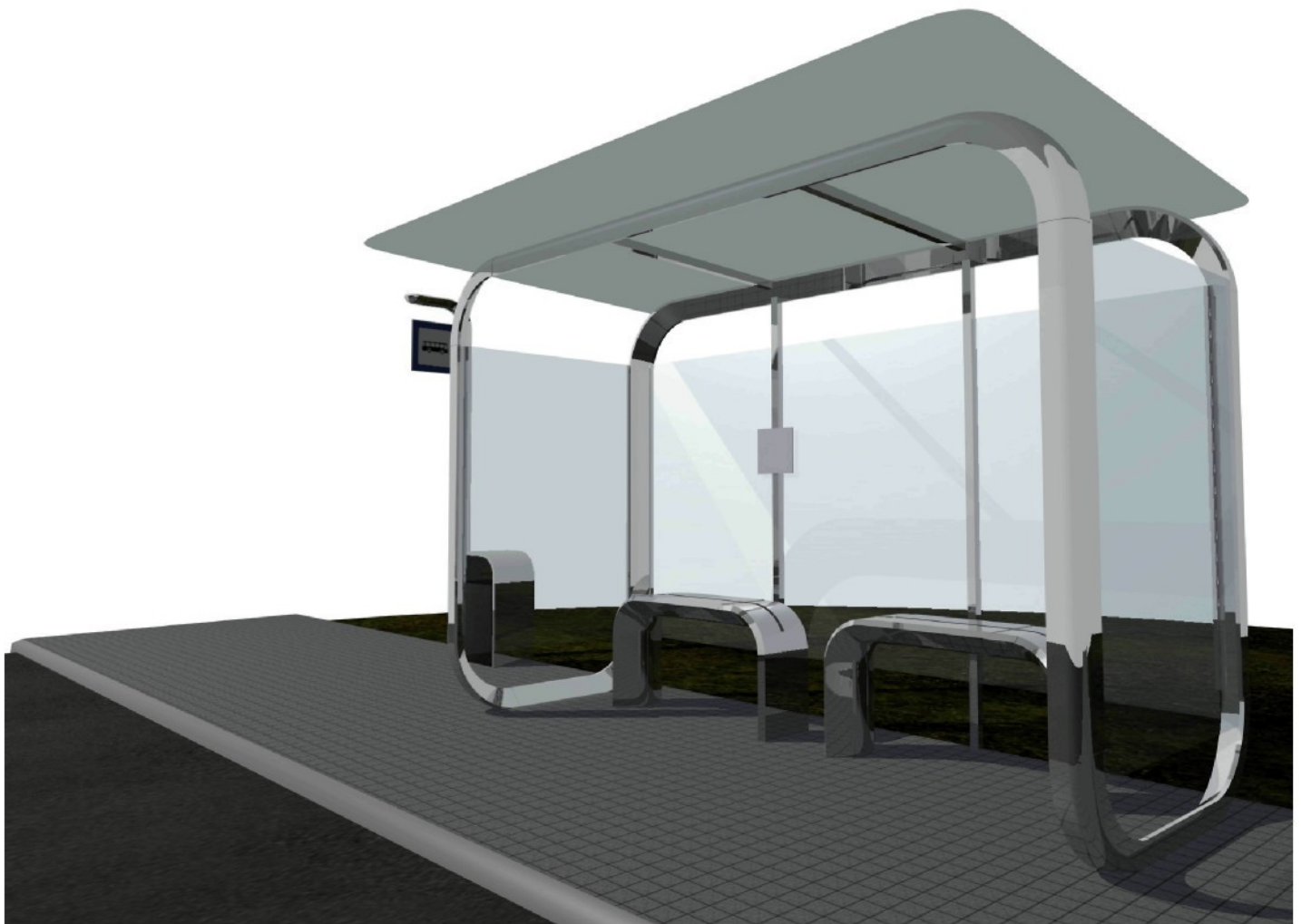
Michal Ocilka

Květen 2010

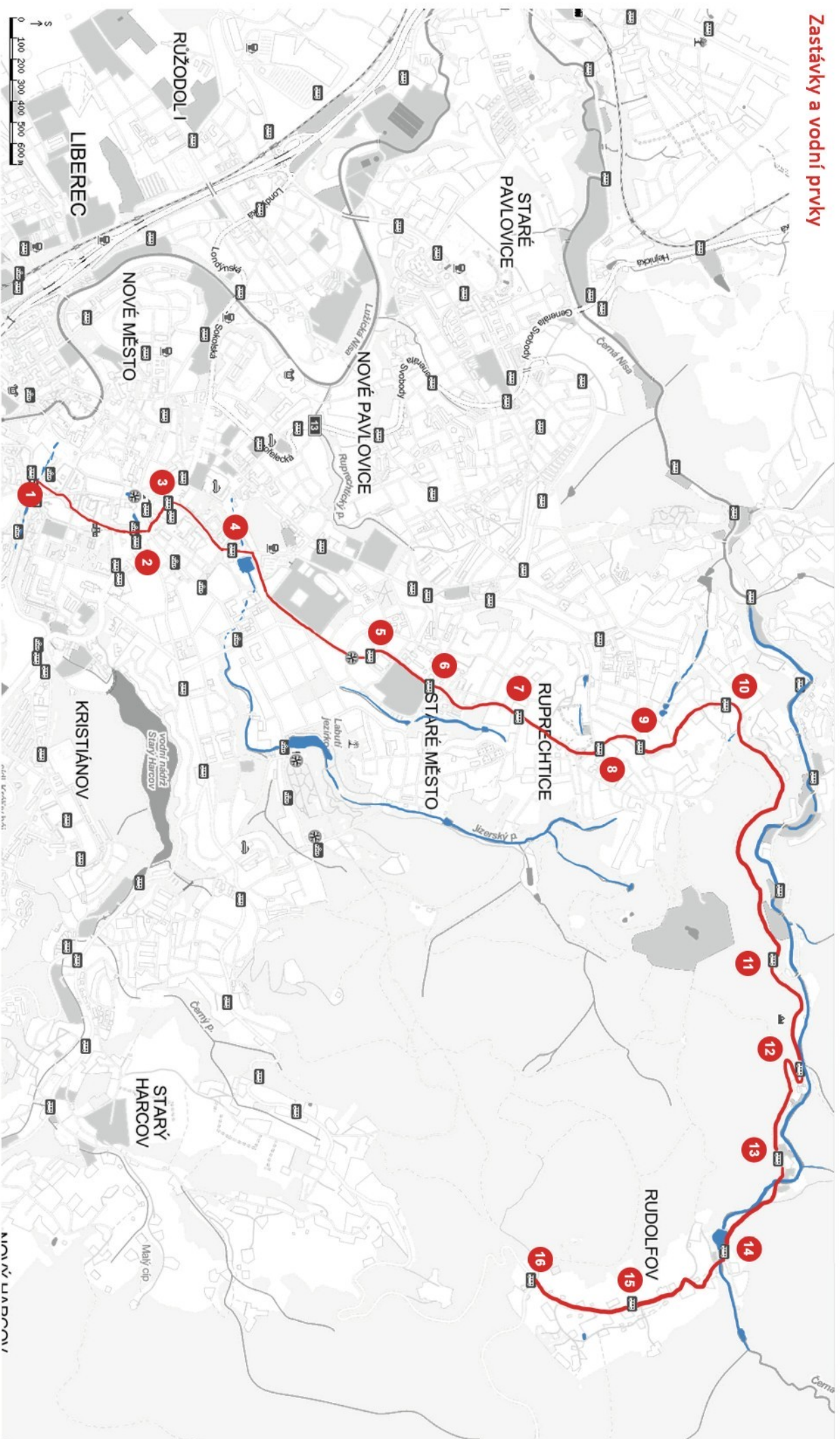
Základní zpracování zastávek

Základní koncepce tvarů zastávky je odvozena z prvků vody, které jsou k nalezení u každé zastávky. Základním požadavkem bylo, aby tvary samotné zastávky nepřehlušily dojem z unikátních prvků reflektujících se na zastávce. Dalším určujícím prvkem pro tvary zastávky byl samotný charakter vody v okolí zastávek. Voda je zde totiž skrytá, zavedena do potrubí, či narovnána u náhonů továren. Jako materiál bylo zvoleno sklo a na rám pak nerezová reflexní ocel, jelikož reflexe je jedním z charakterů vody. Základní rozměry přístřešku zastávek vychází z rozměrů zastávek běžně používaných v Čechách a Evropě. Celý rám je vyveden z nerezové oceli. Na výšku má zastávka 2,5 m. Na přední straně je tato velikost navýšena ještě o 13 cm, což způsobuje sklon střechy dozadu. Na délku má zastávka 3,6 m a na šířku 1,5 m. Profil rámu je široký 7,5 cm a poloměr zakřivení rámu na bocích je 33 cm. Vnitřní rám konstrukce (na plánu černou barvou) je nosný, profilu I a 10 cm široký. Tento je rám je 70cm zapuštěný do země, čímž je zajištěna nosnost a stabilita celé zastávky. Na boční a vnitřní stranu a na střechu je použito tvrzené sklo. To je na bocích a zadní straně upevněno v ohnutém rámu, který sklo drží. Na střeše je sklo ke konstrukci přišroubováno a rozděleno na tři díly, navíc je pokryté ochrannou folií Mylar, zabraňující z 80% dopadu UV a tlumící samotné sluneční paprsky.

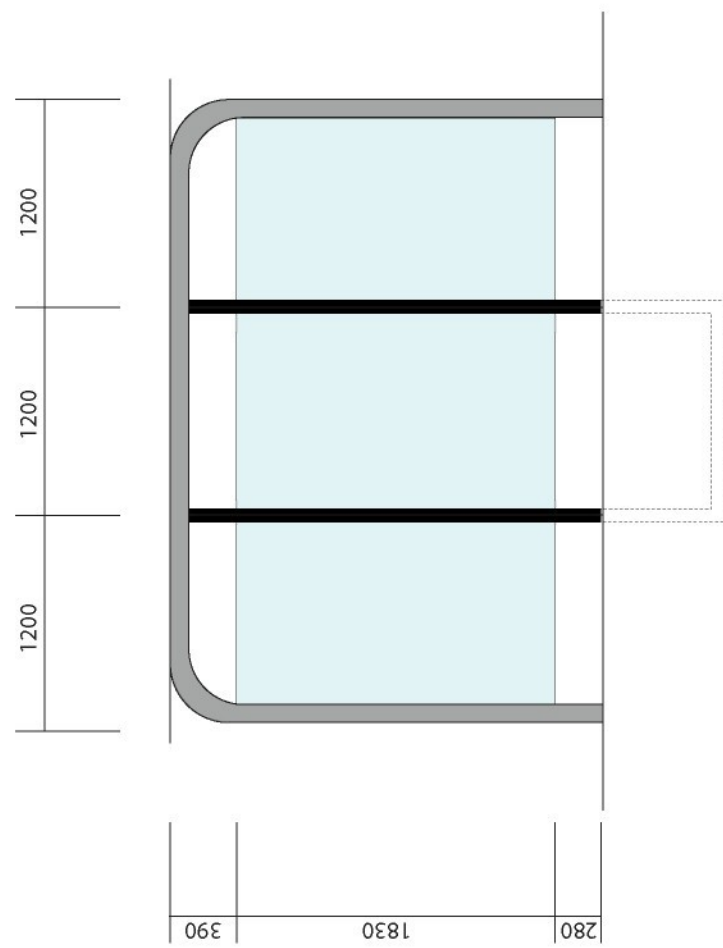
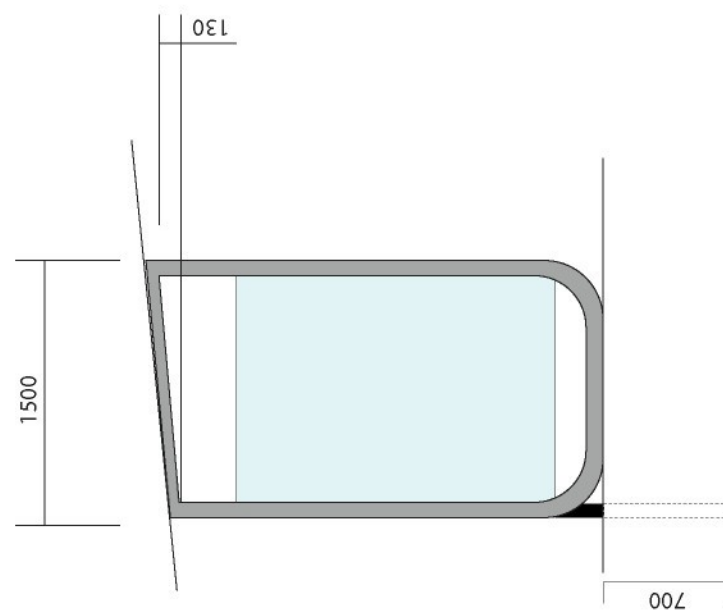

Zastávky a vodní prvky

B

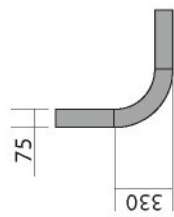

N

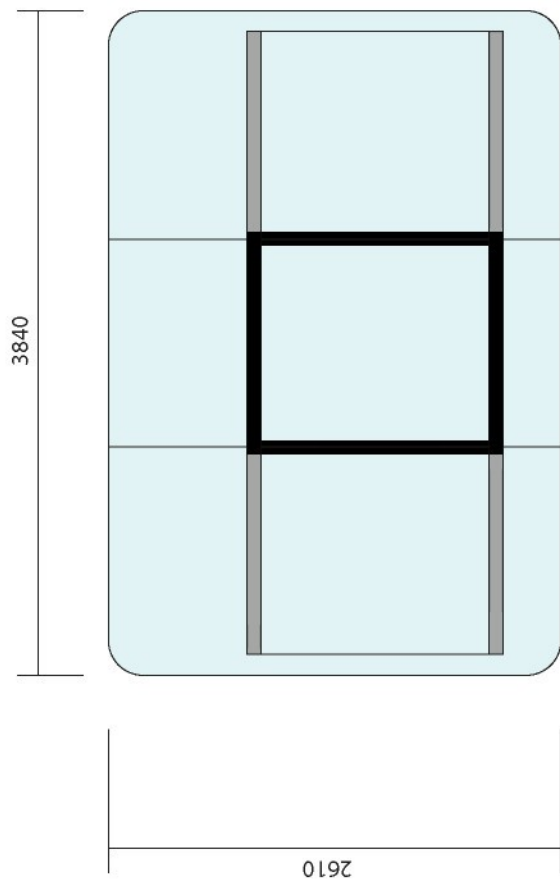
PROFIL KONSTRUKCE
(ZVĚTŠENINA)

DETAIL ZAKŘÍVENÍ

P

5) Žižkovo Náměstí

Zastávka stojí na místě, kde bylo původně vystaveno náměstí, ale později bylo zastavěno. Náměstí tu tedy není, ale jeho název, stejně tak jako charakter řešení místa patrný z plánu jasně náměstí které tu je i není odkazuje. Při řešení zastávky jsem se nechal inspirovat právě tímto prvkem „něco je i není“, což mimo jiné připomíná pohádku o chytré horáckyni. Zastávka je tedy řešena tak, že veškeré kovové prvky jsou nahrazeny průhlednými plasty – aromatickým polyamidem typu Kevlar, Nomex. Tento plast je dostatečně pevný a pružný aby unesl skleněné desky a vydržel poryvy větru. Charakteristika vody reflexe zde byla nahrazena jinou charakteristikou vody – průhledností. Výsledný dojem který pak zastávka budí je stejný jako místo samotné – je zde i není.

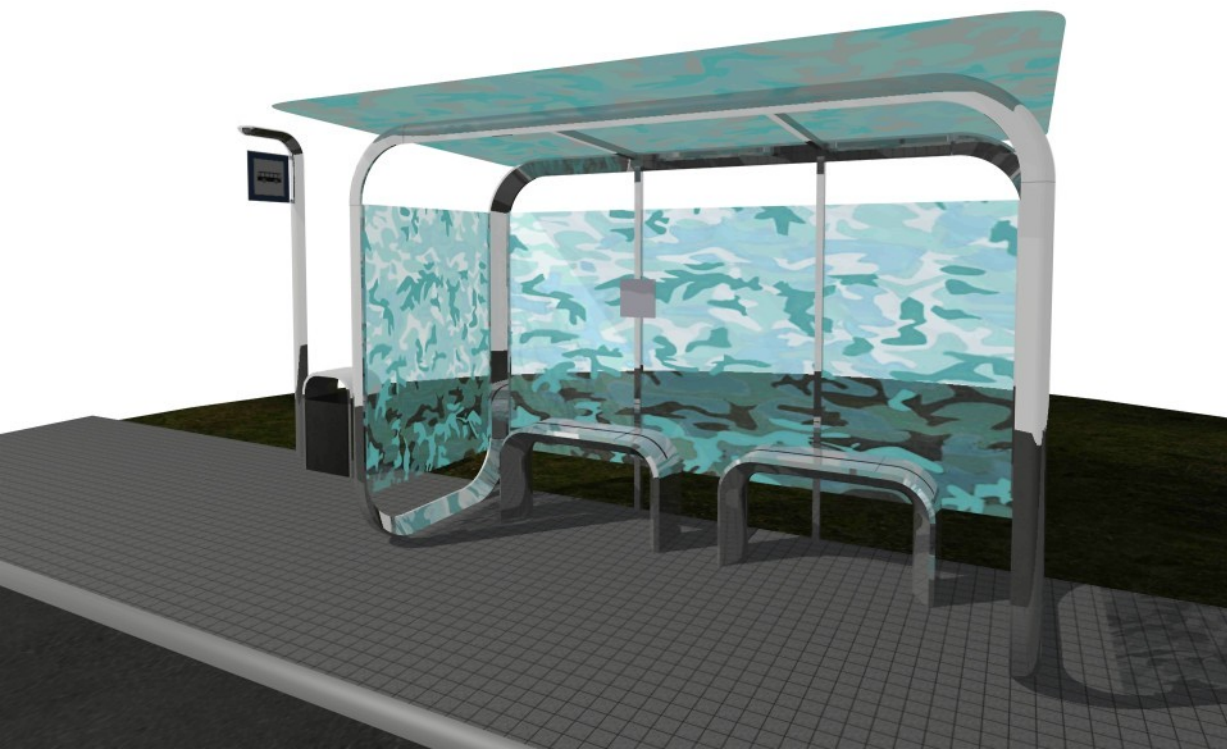
6) Baltská

V podstatě jediným unikátním prvkem, který ale zabírá velkou plochu hned vedle zastávky jsou kasárna protichemické a radiologické brigády. To pro mne bylo hlavním určujícím prvkem řešení zastávky. Stejně tak jsem ale musel brát v potaz vysokou koncentraci osídlení. Na stěny zastávky jsem tedy použil vojenský maskovací vzor, ale samotné stěny jsem udělal z materiálu ChLCD, což je nová varianta tekutých krystalů umožňující zobrazování digitálních obrazů. Vlastnost ChLCD je ale taková, že obrazu trvá delší dobu než se změní, po vypnutí proudu ještě několik hodin obraz na panelu zůstává a světelné vlastnosti jsou takové, že vůbec nevadí lidskému oku. Maskovací prvek, který zde tedy zobrazuji je digitální a je možné, aby se barevně měnil. Jelikož cílem nebylo zastávku skrýt, ale upozornit na ni, maskovací prvek, který se zde zobrazuje reaguje na své okolí a barevně ho doplňuje podle denní/noční doby, či podle ročního období.

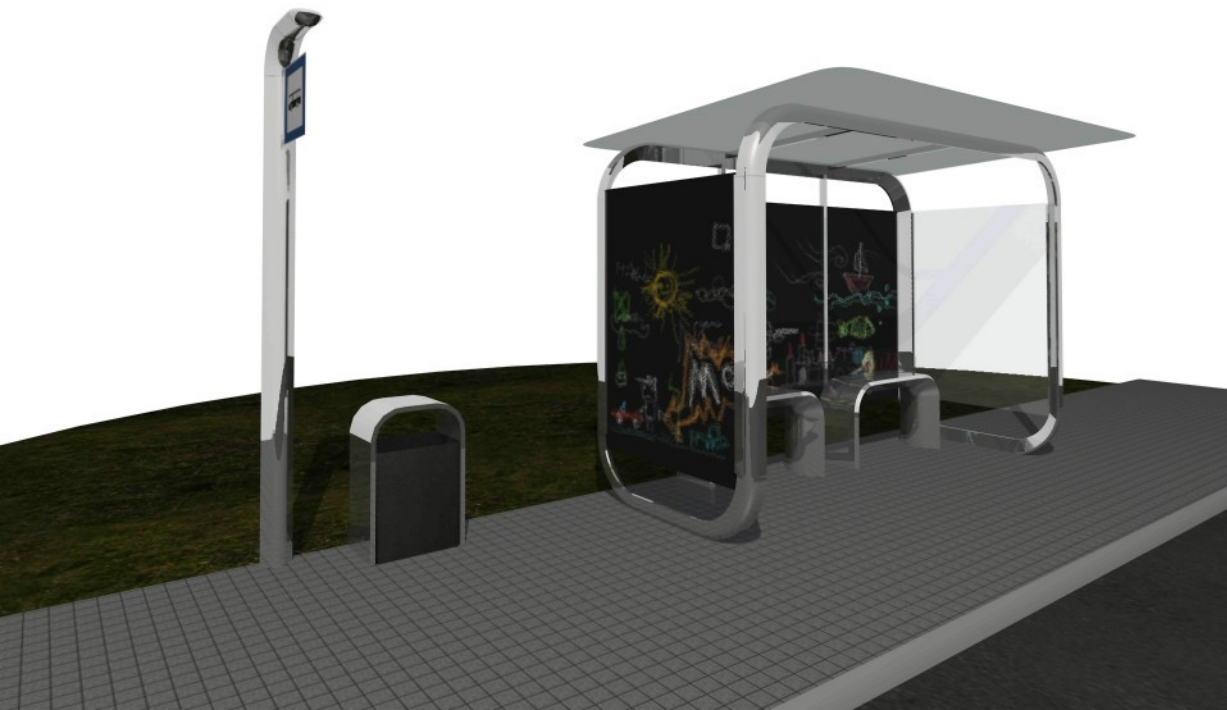
7) U Trianglu

Nejsilnějším prvkem této oblasti, respektive přímo této zastávky jsou děti základní školy. Díky nedaleké škole jsou zde děti nejčastějšími čekajícími. Bylo tedy jasné, že se zastávka bude vztahovat právě k nim. Charakteristickou aktivitou dětí je jakákoliv hra. Zastávka se tedy měla stát hrou, bylo mi jasné, že to nesmí být hra při které budou děti aktivní a vběhnou do vozovky. Řešením je tedy nahrazení jednoho bočního a jednoho zadního skla školními tabulemi na které děti můžou kreslit křídami. Takto se zde reflektují nejen děti ale i samotná škola. V okamžiku kdy zde děti nejsou, po nich ale zůstávají stopy, které smyje až déšť. Vnitřní část zastávky je pak třeba jednou za čas umývat ručně. Jedno boční sklo bylo ponecháno, aby měli čekající přehled o přijíždějícím autobusu.

8) U Pramenů

Tato oblast je charakteristická vysokou koncentrací pramenišť malých potůčků, budovou starých slunečních lázní, polem a žulovým lomem, ke kterému se tudy přijíždí. Žulový lom je zde dost spojován s explozemi, kterými se uvolňují žulové bloky a tyto exploze jsou slyšet a cítit na několik kilometrů daleko. S přihlédnutím ke všem těmto prvkům by se dalo říct, že je zde charakteristickým prvkem sluneční světlo. Důležitým zjištěním je, že světlo produkuje stín. Zastávka je tedy řešena tak, že je na ní ve stylizovaných tvarech vlasů nanесena vrstva fotochromické látky. Tato látka se používá například na brýle a způsobuje to, že při dopadu slunečních paprsků látka ztmavne. Pokud je šero, na zastávce tedy není vidět nic neobvyklého, pokud ale na zastávku začnou dopadat sluneční paprsky, objeví se tvary pramenů vlasů odkazujících zpětně na sluneční paprsky a vodní prameny.

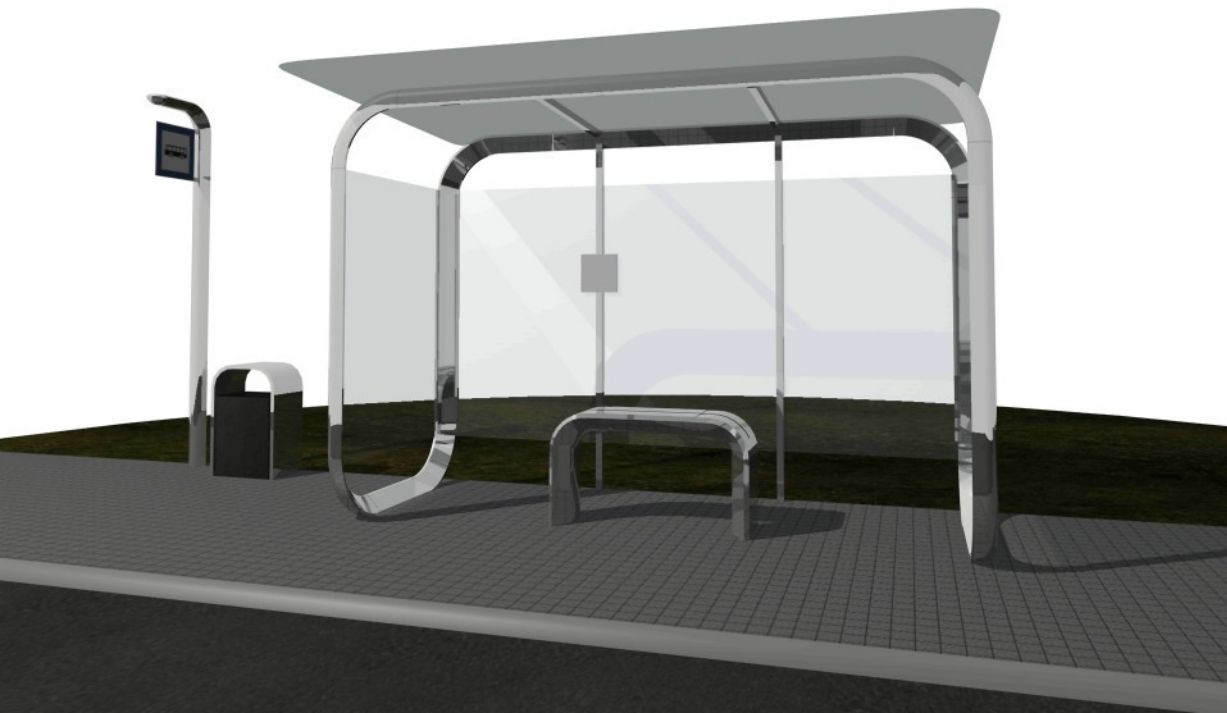
9) U Transformátoru

Zde byla zastávka otočena ze své stávající pozice na druhou stranu na ostrůvek, protože právě zde nastupuje většina lidí. Zastávka byla vyvýšena na betonový podklad. V této pozici se zadní stranou zastávky otevírá pohled na zahrádkářskou kolonii i na Lužické hory. Díky bočnímu nasvícení a západům slunce v této oblasti, je tento pohled často v pozornosti lidí. V těchto místech ale zatím scénérie není možné sledovat, vyvýšení zastávky by ale tento problém vyřešil. Na zastávce je pouze jedna lavička a ta je netradičně posunuta dále od stěny, čímž vybízí k opačnému posazení a sledování scénérie.

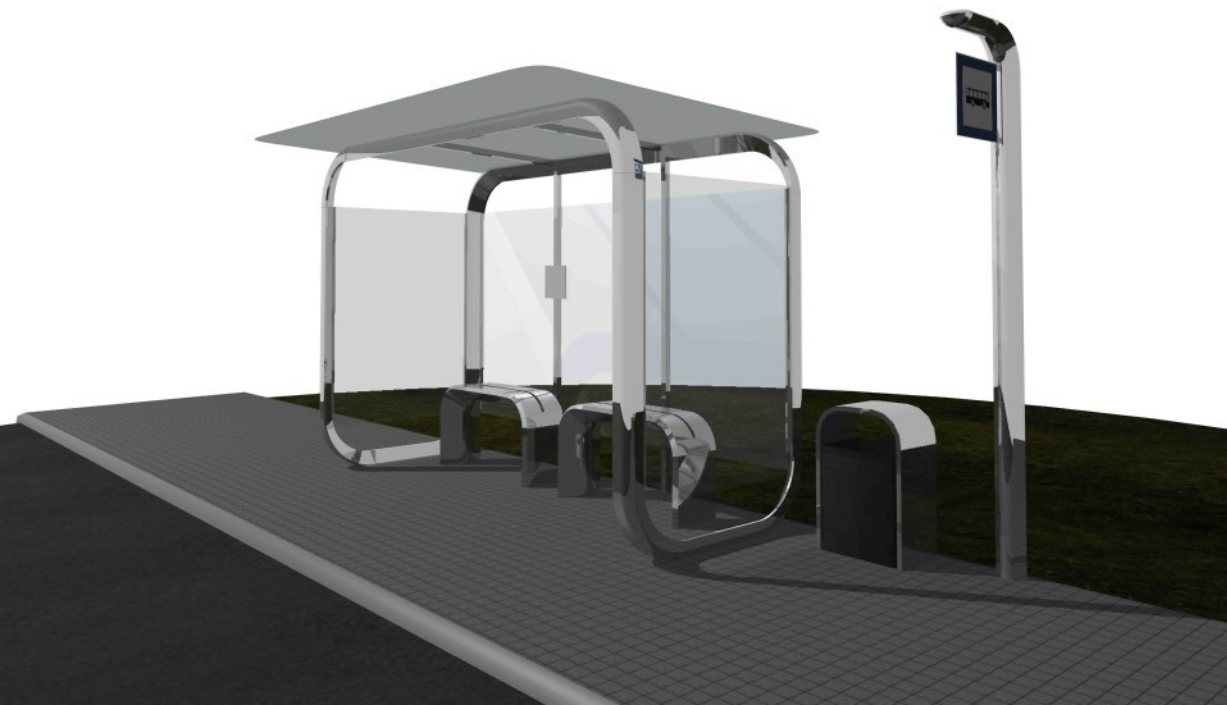

10) Blanická

Na tomto místě jsou charakteristické dvě věci – profánní a sakrální prvky. Sakrální prvky jsou zde reprezentovány křížovou cestou, kapličkou a „zázračným pramenem“, zatímco profánní prvky v bezprostřední blízkosti zastávky jsou v podivně vysoké koncentraci. Jsou to – transformátor, otočka autobusu, garáže, popelnice i stávající zastávka samotná. Všechny zastávky linky jsou zpracovány unikátně a proto je od lidí očekáván stejný přístup i zde. Na nedaleké křížové cestě se lidé zastavují u každého obrazu přemýšlí nad jeho výjevem, ty zobrazují nevšední obětování člověka, něco naprosto mimořádného. Stejně tak i zastávky jsou mimořádně zpracovány. Tato jediná je však ponechána bez jakékoliv unikátní vizuální reflexe. Oproti tomu si zastávka vypůjčuje prvek zastavení a přemýšlení od křížové cesty. Lidé kteří k zastávce přichází se snaží na něčem obyčejném najít něco unikátního.

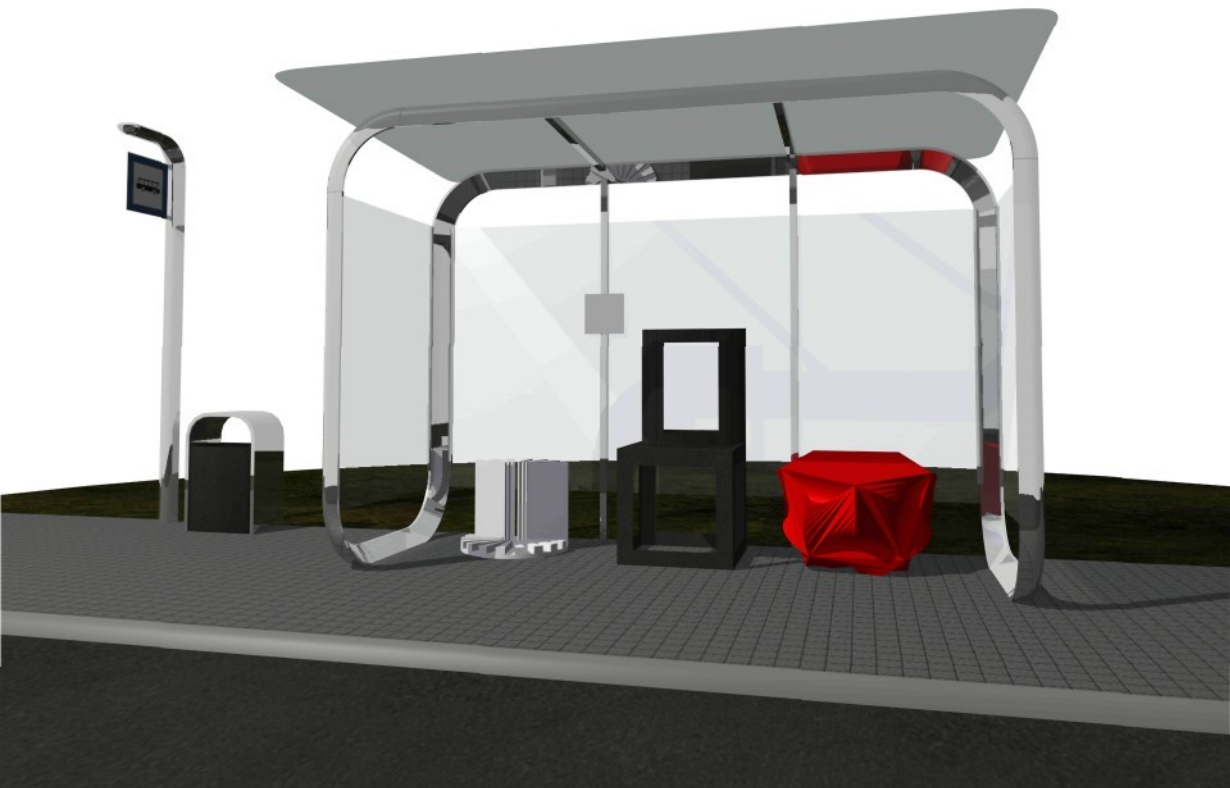
12) Kateřinky – Učňovská šola

Učiliště které se zde nachází bylo hlavním námětem zpracování zastávky. Jelikož se jedná o školu se zaměřením na truhlářství s jedním středoškolským oborem nábytkového designu, přišlo mi adekvátní začlenit tvorbu studentů do samotné zastávky. Zastávka je tedy řešena standardně, ale lavičky jsou odstraněny a nahrazeny židlemi, které vytvořili studenti. Židle je nejzásadnějším prvkem nábytku a tak zde židle nejen plní svou skutečnou funkci, ale reprezentují školu, studenty i samotné řemeslo. Každý rok studenti ve škole vytváří židle nové a tak i tady by se jednou za rok měnily. I když to není pravidlem, nejčastěji používaným materiálem na židle je pak dřevo těžené z místních svahů.

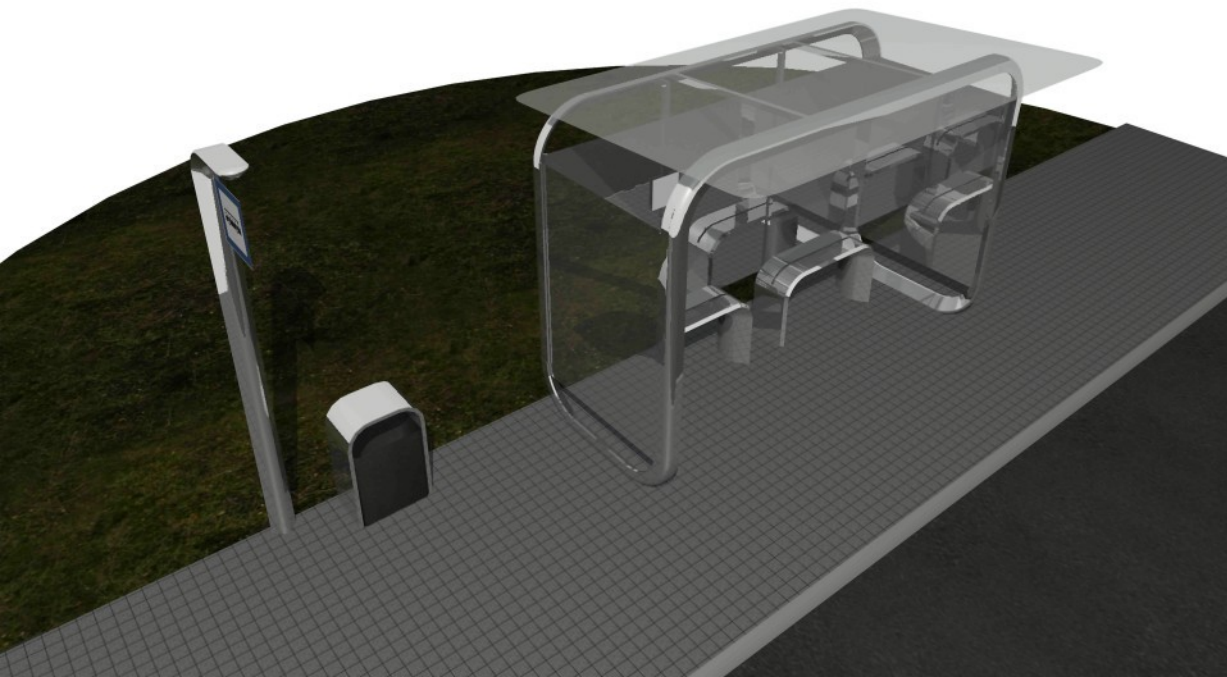

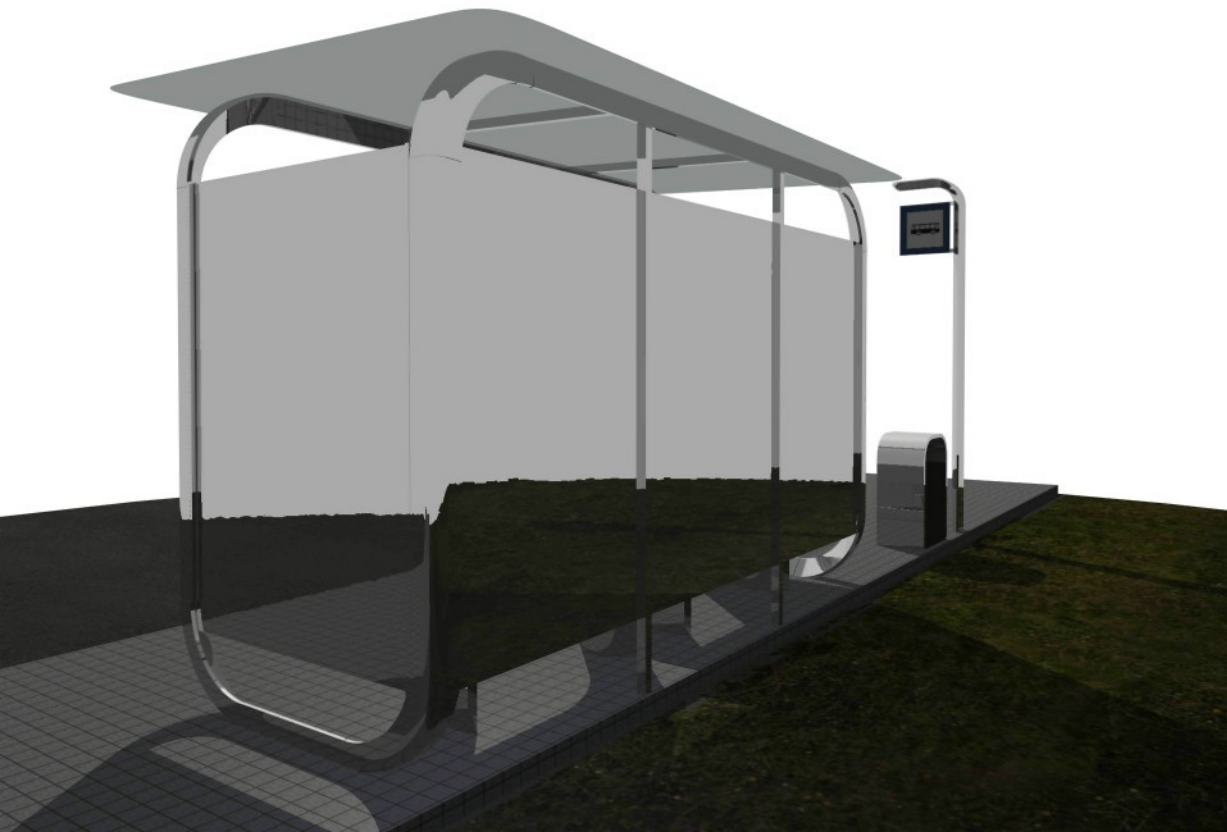
14) Rudolfov - Elektrárna

Voda a průmysl na tomto místě vytvořily symbiotické pouto stálého charakteru. Před přibližně sty lety zde byla postavena přehrada, vodní elektrárna a k ní přístupující 3,5 km dlouhé tlakové potrubí. Všechny tyto prvky jsou stále plně funkční. Ideou proto bylo toto symbiotické pouto reflektovat na samotné zastávce. Byly proto hledány společné prvky vody a průmyslu. Většina předchozích zastávek na trase byla řešena tak, aby se časem měnily (stejně jako se neustále mění voda) a tak i zde bylo přihlédnuto k tomu, aby se zastávka pokud možno nějakým způsobem měnila. Dalo by se říci, že obecný koncept použitý na všechny zastávky je zde koncentrován. Na rám zastávek byl použit kov, který reflektuje okolí reprezentující jako průmysl, tak vodu a tak zde bylo toto použití materiálu aplikováno stejně tak jako na rám na samotné stěny zastávky (s výjimkou střechy). Vzniká tak zrcadlová zastávka která nejen že reflektuje charakter místa, ale doslova reflektuje vše okolo sebe, čímž se v průběhu dne/roku mění.

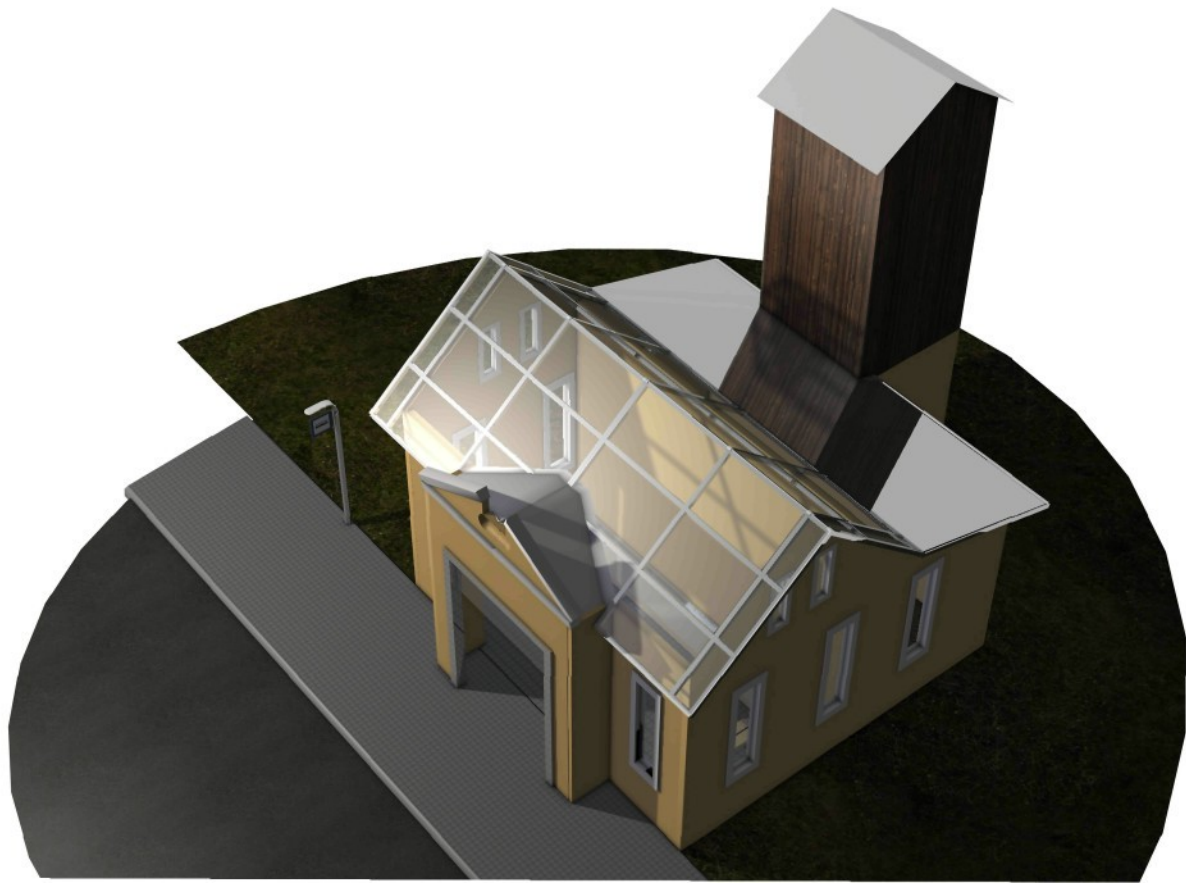

15) Rudolfov Hasičská zbrojnice

Stávající zastávka je přilepena na hasičskou zbrojnici. Ta však svůj účel již mnoho desetiletí nemění. Budova je natolik malá, že může být těžko využívána jako například restaurace, nebo bydlení. S přihlédnutím k těmto aspektům byl nápad nikoliv předělávat stávající zastávku na novou, která by reflektovala své okolí, ale předělat samotnou hasičskou zbrojnici na autobusovou zastávku. Budova je na jednu zastávku příliš veliká, proto je rozdělena na dvě části a jen jedna z nich je jako zastávka užívána. Střecha je předělána na skleněnou, aby bylo uvnitř dostatek světla. Vstupní dveře jsou nahrazeny nerezovým rámem se skleněným podhledem, který redukuje vstup větru dovnitř budovy. Dále je podél vnitřní stěny odkryt potůček, který pod budovu protéká. Na vizualizaci je potůček poněkud naddimenzován. Dovnitř byly přidány lavičky ze standardního mobiliáře ostatních zastávek.

16) Rudolfov

Konečná zastávka linky č.18 je vstupem do Jizerských hor. Tyto hory jsou často popisovány jako „tiché“. Stejně tak je zde nedaleký hřbitov symbolem ticha. Autobus který sem přijede vypne na desítky minut motor. A nakonec lidé, kteří na zastávce čekají jdou většinou z hor a jsou tedy již po túře. Většinou vidina hluku takového člověka neláká. Zastávka byla tedy zpracována s ohledem na ticho a jeho porušení. Přirozeným materiálem, který porušení ticha a tedy vibrace zvuku reflektuje je voda a proto i zde byla použita. Na střechu zastávky je udělán z vrchu uzavřený bazének. Ten je částečně naplněn kapalinou s nemrznoucí směsí, aby v zimě voda nezamrzala a bazének nepopraskal. Voda v něm má pak tedy i charakteristickou modro-zelenou barvu. Pokud v okolí projede nějaké auto, trochu rozvibruje celou zastávku, což způsobí pohyb vody. Střecha zastávky se tedy začne vlnit. Díky z vrchu dopadajícím paprskům světla je pak ale toto dění přeneseno i na samotný vnitřek zastávky, potažmo stín hned vedle ní. Projíždějící auta zastávku rozvibrují mírně, oproti tomu startující autobus vedle ní tento jev maximalizuje. Ticho je tak narušeno a pro čekající je to znamením zastávku opustit, nasednout do

